

نام و نام خانوادگی :

به نام خدا

اداره کل آموزش و پرورش استان سمنان

کلاس : یازدهم انسانی

دبیرستان شهید ثانی

تاریخ : ۱۴۰۰/۳/۱۸

درس : علوم و فنون ادبی (۲)

زمان : ۸۰ دقیقه

نام دبیر : جوادیان

تعداد سوال : ۲۱

الف) تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)

- ۱- عبارت زیر معرّف کدام شاعر است ؟
این شوخ طبع آگاه قرن هشتم، زنتها در شعر، که در نثر نیز دارای طنزهای ماندگاری است
- ۲- یکی از عواملی را که موجب شد شاعران ایرانی به دربار هخامنشی روی آورند، نام ببرید.
- ۳- درستی یا نادرستی موارد زیر را بنویسید.
- الف- شاعران قرن یازدهم شخص داده بودند که سبک هندی از واقعیت دور شده و جنبه تخیلی یافته است
ب- محتم کاشانی را به خاطر به کارگیری مضمون های ابداعی فراوان در شعر، « خلاق المعانی ثانی » نامیدند.
- ۴- نام پدید آورندگان آثار زیر را بنویسید.
- الف - المعجم
ب - تاریخ جهانگشا
- ۵- هر یک از ویژگی های زیر مربوط به کدام قلمرو سبک عراقی است ؟
الف - غم گرایی در سروده ها
ب - در هم آمیختگی مختصات نو و کهن
- ۶- با ذکر دلیل بنویسید بیت زیر مربوط به کدام سبک شعر فارسی است.
بخیه کفتم اگر ندان نما شد عیب نیست
حنده می آرد همی بر هرزه گردی های من
- ب) بخش موسیقایی (۴ نمره)
- ۷- وزن و اثره هر یک از چهارهای دستبندی شده زیر را بنویسید.
- الف : (- - - - -)
ب : (- - - - -)

۸- با توجه به آهنگ سروده زیر، با ذوق خود، پایه های آوایی مناسب (غیر از واژه های بیت) در خانه های خالی بنویسید.

مکن جز به نیکی گرانیدی که در نیکبانی است پانیدی

م کن جز	گ را ین	دگی
.....	ک نامی	س پا ین	دگی

۹- با ذکر دلیل بیان کنید آیا بیت زیر همان است یا ناهمان؟

چو دل سخن نشنود و تو عاقبت پر بودی روان بکش که نگه داشتن صواب نسیم

۱۰- کدام یک از دو بیت زیر همان و کدام یک ناهمان است؟ دلیل بیاورید.

الف- تمام قصه همین بود راست می گفتی تو باد بودی و من در مباد سرگردان

ب- تا عهد تو در بستم عهد همه شکستم بعد از تو روا باشد نقض همه پیمان ها

۱۱- بیت زیر را تقطیع هجایی کنید. وزن واژه های آن را بنویسید.

درد بی دردی به جز مردن ندارد چاره ای از علاج مردم بی دردی باید گذشت

۱۲- کدام یک از دو بیت زیر «دوری» است؟

الف- بی همگان به سر شود بی تو به سر نمی شود داغ تو دارد این دلم جای دگر نمی شود

ب- هر که فرهاد شود در ره عشق همه کس در نظرش شیرین است

(پ) زیبایی شناسی (۴ نمره)

۱۳- در کدام بیت «تشبیه اضافی» وجود دارد؟ «مشبیه» آن را نشان دهید.

الف- دیروز در غربت باغ من بودم و یک چمن داغ امروز خورشید در دشت آینه دار من تو

ب- ریش برمی کند و می گفت ای دریغ کافتاب نعمتم شد زیر میغ

۱۴- تشبیه گسترده زیر را به «اضافه تشبیه» تبدیل کنید.

ابر بهاری همچون دایه ای دلسوز و مهربان بر سبزه ها بارید

۱۵- «تثخیص‌ها» را در عبارت زیر نشان دهید و بنویسید استعاره‌های به وجود آمده کدام پایه تشبیه هستند؟

اشک‌ها بر روی گونه‌های لغزید و بر پیشانی خاک بوسه می‌زد

۱۶- در بیت زیر آیا «سرود» استعاره است یا خیر؟ دلیل خود را بنویسید.
ای سرود بلند قامت دوست وه وه که شمایلت چه نیکوست

۱۷- در سروده‌های زیر، مجازها را بیابید و معنی مجازی آن‌ها را بنویسید.
الف- سر آن ندارد امشب که بر آید آفتابی چه خیال‌ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی
ب- پیش دیوار هر چه گویی هوش دار تا نباشد درس دیوار گوش

۱۸- رابطه مجاز در کدام گزینه، رابطه شباهت است؟

الف- برآشفتم ایران و بر خاستم کرد همی طر کسی کرد ساز نبرد
ب- نرگس ممت نواز شکر مردم دارش خون عاشق به قدح گری خورد نوش باد

۱۹- معنی کنایی ترکیبات مشخص شده زیر را بنویسید.

الف- هر که دل پیش دلبری دارد ریش در دست دیگری دارد
ب- بگفت دل زهرش کی کنی پاک بگفت آنکه که باشم خفته در خاک

ت) نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۲۰- سروده زیر را بخوانید و به پرسش‌های زیر پاسخ دهید.

گر تمنای تو از خاطر ناستاد رود داغ عشق تو گلگی نیست که از یاد رود
نمود حسرت آن چاه ز نخلان از دل تشنه را، آب محال است که از یاد رود
نتوان از سراو برد هوای شیرین لشکر خسرو اگر بر سر فرهاد رود
الف- سروده را از دید فکری بررسی کنید.

ب- در بیت پایانی کدام واژه «مجاز» است؟

پ- کدام بیت «اسلوب معادله» دارد؟ این آرایه از شاخصه‌های کدام سبک شعر فارسی است؟

۲۱- با توجه به متن زیر به پرسش‌ها پاسخ دهید.

از طبقه علمی شعرا که ناظران منظم سخن‌پیرایی و پیرایه‌بندان سلسله معنی آرای اند در آن هنگام در اردوی معلا و ممالک محروسه، شاعران مستخور و مستخوران بلاغت‌گستر بی‌شمار بودند در اوایل حال حضرت خاقانی جنت‌مکانی توجه به حال این طبقه بود.

الف- از دیدگاه ادبی، نوشته را بررسی کنید.

ب- یک مورد، مطابقت صفت و موصوف به تقلید از عربی در متن بیابید. و بنویسید این ویژگی مربوط به کدام یک از قلمروهای سه‌گانه است؟

پ- مقصود نویسنده از «این طبقه» در جمله پایانی چه گروهی است؟

جمع نمره ۲۰

limoonad.com
Education For All